

MIHAELA MUNTEANU-SISERMAN

DELIA-ANAMARIA RĂCHIȘAN

O etnologie a jocului în cultura tradițională românească.

Jocul ca joc. Jocurile de copii, Cluj-Napoca,

Editura Mega, Editura Argonaut, ediția a doua,

revizuită și adăugită, 2018, 281 p.

Studiul, intitulat *O etnologie a jocului în cultura tradițională românească. Jocul ca joc. Jocurile de copii*, aflat la a doua ediție revăzută și adăugită, subliniază importanța etnologiei jocului în spațiul cultural tradițional românesc. Polisemantismul termenului (jocul ca dans, jocurile cu măști, jocurile de priveghi, jocurile sportive) obligă clarificarea traiectului epistemologic ales – jocurile de copii.

Autoarea Delia-Anamaria Răchișan pornește de la premisa că fenomenul „joc”, apanajul ființei umane, reprezintă o constantă, de ordin gnoseologic și ontologic, indispensabilă culturii, asemenea religiei, artei, filosofiei, limbii.

Perspectiva comparativ-analitică, perspectiva interdisciplinară, corelarea cu diverse categorii folclorice (balade, basme, descântece, ghicitori, legende, proverbe), partea teoretică asociată cu partea aplicativă, perspectiva metodologică, cercetarea de teren, analiza sincronică și diacronică subliniază complexitatea fenomenului „joc” și capacitatea autoarei de a surprinde chintesența jocului ca joc. Spiritul analitic se întrevede în cele șapte capitole care emană originalitate, rigurozitate științifică.

Contribuția specialiștilor români și străini este meritorie, însă autoarea abordează manifestările ludice dintr-o altă perspectivă. Delia-Anamaria Răchișan, glisând dinspre etnologie înspre literatură, pedagogie, psihologie, filosofie, religie, mitologie etc. argumentează de ce jocurile de copii reprezintă o universalie.

Homo significans – homo ludens (1) abordează probleme majore, precum: triunghi semiotic, semnificații fundamentale-semnificații secundare, funcții de bază-funcții adiacente, sincretism de limbaje, interacțiunea dintre jocurile de copii și ritual.

Jocul ca joc între natură și cultură (2) prezintă o dialectică a contrariilor care se armonizează: seriozitate-amuzament, gratuitate-utilitate, ordine-haos, regulă-libertate.

Jocul ca joc în etnologia vârstelor omului (3) evidențiază ponderea jocului în viața copiilor, importanța manifestării ludice în viața omului, indiferent de etate, de treptele ontice – copilărie, tinerețe, maturitate, bătrânețe.

Jocul ca limbajul (4) subliniază rolul ritmului, expresivității, sonorității, euritmiei, eufoniei în diferite categorii folclorice.

Jocurile de copii, basmele, legendele (5) vizează linia fragilă de demarcație dintre

real și ireal, limbajul criptic – *vorbirea păsărească*.

Jocul ca joc și sincretismele (6) relevă natura dinamică a faptelor de folclor, interacțiunea dintre joc-mit-rit-magie-religie.

Jocul ca joc și literatura (7) menționează cât de fragilă este granița care se instituie între joc și literatură, unicitatea jocurilor de copii, regăsite în operele unor autori consacrați – Ion Creangă, I. L. Caragiale, Ion Agârbiceanu, Ion Barbu, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ana Blandiana, Mircea Eliade.

Cele două *Anexe* aduc un plus de autenticitate lucrării. *Anexa 1*, intitulată *Jocuri de copii (frecvente și cunoscute)* arată cât de răspândite sunt jocurile de copii. *Anexei 2*, intitulată *Jocurile de copii. Nume proprii, porecle reale/imaginare* precizează multitudinea și complexitatea antroponimelor în repertoriul infantil.

Studiul autoarei Delia-Anamaria Răchișan relevă faptul că manifestările ludice reprezintă o componentă inalienabilă a culturii, o constantă de ordin epistemologic, o activitate esențială și indispensabilă pentru ființa umană.

Lucrarea, intitulată *O etnologie a jocului în cultura tradițională românească. Jocul ca joc. Jocurile de copii*, este rezultatul unui efort de edificare a obiectului de studiu – jocurile de copii. Polisemantismul termenului (jocul ca dans, jocuri cu măști, jocuri de priveghi, jocuri sportive) obligă clarificarea traectului epistemologic ales. *Jocul ca joc*, apanajul ființei umane, este și va rămâne o componentă inalienabilă a culturii, o constantă de ordin epistemologic și gnoseologic, o activitate esențială și indispensabilă pentru om, asemenea religiei, limbii, filosofiei, artei, tehnologiei.

Delia Anamaria Răchișan

Delia-Anamaria Răchișan

O etnologie a jocului în cultura tradițională românească

Delia-Anamaria Răchișan

Jocul ca joc

Jocurile de copii

Delia-Anamaria Răchișan s-a născut la 27 iunie 1978, în Baia Sprie, în județul Maramureș. S-a licențiat în Filologie (Limba și Literatura Română-Etnologie) la Universitatea de Nord din Baia Mare și a urmat masteratul de Etnologie și Folclor la Universitatea din București (2003). Doctoratul este în Filologie, Universitatea din București (2009). Activează ca lector univ. dr. la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia Mare, Facultatea de Litere, Departamentul de Filologie și Studii Culturale. Activități de editare: începând cu anul 2011 este redactor-șef al revistei culturale studențești „Nord Cultural”. Volume apărute sub egida Academiei Române din București: *Mitologia românească și estetica artei tradiționale din Maramureș* (2015); *Formulele magice și antropologia vârstelor. Magia cuvântului în Maramureș* (2013).

ISBN: 978-606-543-940-5

editura MEGA

ISBN: 978-973-109-774-9

ARGONAUT

Editura MEGA

Editura Argonaut